

روز ۱۲ ژوئن به عنوان روز روسیه در این کشور نامگذاری شده است. ۱۴ سال پیش در چنین روزی فدراسیون روسیه در اولین کنگره نمایندگان مردم خود (دوما) بیانیه‌ای درباره حاکمیت (استقلال) روسیه به تصویب رساند. این روز در تاریخ معاصر روسیه از اهمیت زیادی برخوردار می‌باشد. از زمانی که این بیانیه به تصویب رسیده است در روسیه تحولات زیادی بوقوع پیوسته و برنامه‌های زیادی در جهت توسعه اقتصادی و اجتماعی کشور تدوین و به مرحله اجرا گذاشته شده است. در نتیجه آن اوضاع کشور و مردم این کشور بهتر شده و شاید به این خاطر است که روسیه به عضویت کشورهای صنعتی جهان «گروه هشت» درآمده و حضورش در این مجمع عملی گردیده است. اتحادیه اروپا و آمریکا، فدراسیون روسیه را به‌عنوان کشوری توسعه یافته با اقتصاد بازار برسمیت شناخته و هم‌اینک این کشور در آستانه پیوستن به سازمان تجارت جهانی است. پوتین در پیامی به پارلمان کشورش وظیفه دولت را حل فوری مسائلی چون افزایش سطح زندگی مردم، توسعه بنیادهای دموکراسی و جامعه مدنی و تقویت کشور اعلام کرده است. روسیه امروز کشوری با درهای باز برای همکاری با دیگر کشورها می‌باشد و در این رابطه مواضع خود را تقویت می‌بخشد. روابط این جمهوری با سایر جمهوری‌های شوروی سابق متحول و بر مبنای اصول و موازین بین‌المللی استوار گردیده است. در این رابطه، روسیه به همسایگان خود بویژه قزاقستان توجه ویژه‌ای را مبذول داشته و این روابط در حال حاضر به سطح همکاری‌های استراتژیک ارتقاء یافته است. روابط دو کشور دوستانه و تاریخی است. در جهت توسعه روابط و ارتقای آن به

سطح استراتژیک دو کشور قراردادی در زمینه دوستی، همکاری و کمک متقابل در تاریخ ۲۵ مه ۱۹۹۲ و بیانیه مودت و اتحاد دائمی را در تاریخ ۶ جولای ۱۹۹۸ به امضا رساندند. این قرارداد از اهمیت و جایگاه خاصی برخوردار می‌باشد. در حال حاضر بیش از ۳۵۰ سند همکاری بین دو کشور به امضا رسیده است. نظریات رئیس جمهور قزاقستان روابط دوجانبه کشورش را با روسیه اینگونه ارزیابی کرده است: «می‌توانم اعلام کنم که روابط دو کشور روسیه و قزاقستان در تمامی زمینه‌ها تقویت یافته است. دلیل آن وجود اعتماد سیاسی، همکاری اقتصادی، فرهنگی، علمی، فنی براساس برابری و احترام متقابل می‌باشد».

بعد از انتخاب مجدد پوتین به سمت ریاست جمهوری روسیه، وی اولین سفر رسمی خارجی خود را از قزاقستان شروع کرد. این مسئله گویای مطالب بسیاری است. در این سفر وی ضمن شرکت در مراسم افتتاح رسمی سال روسیه در قزاقستان اظهار داشت: «ما در اوایل سال ۲۰۰۴ با یکدیگر دیدار می‌نماییم و روزهای اول سال را با هم می‌گذرانیم. من از این دیدار انتظارات زیادی دارم، امیدوارم همکاری فیما بین دو کشور افزایش، دوستی مردم دو کشور تقویت یابد و در نسل جدید جای خود را باز کند».

رؤسای جمهور دو کشور همچنین توجه خاصی را به گسترش همکاری‌های اقتصادی و تجاری فیما بین معطوف داشته و در این رابطه خواستار رفع مسائل و موانع موجود بر سر راه تجارت بین دو کشور شده‌اند. این موضوع سبب گردیده تا طی سالهای اخیر مبادلات تجاری فیما بین از تحرک بالایی برخوردار گردد. حجم مبادلات تجاری دو کشور در سال ۲۰۰۳ نسبت به سال گذشته خود حدود ۳۰ درصد افزایش یافته و بالغ بر ۶ میلیارد دلار گردیده است.

همکاری دو کشور در بخش انرژی بسرعت در حال افزایش می‌باشد. دو کشور طرحهای مشترک زیادی را به مرحله اجرا درآورده‌اند که از جمله آن می‌توان به طرح مشترک بهره‌برداری از منابع نفت دریای خزر در بخش قزاقستان اشاره کرد. در زمینه همکاری‌های فضایی نیز، به توافقات جدیدی رسیده‌اند. توافقنامه بین دو کشور درباره همکاری در استفاده بهینه از پایگاه فضایی بایکونور بر انجام اولین برنامه فضایی قزاقستان تأثیر مثبت می‌گذارد. در نظر است در

پایگاه بایکانور اولین مجتمع ساخت موشک فضایی به نام «بایترک» تأسیس و اولین ماهواره قزاقستان از این ایستگاه به فضا پرتاب شود.

برنامه توسعه همکاری‌های مرزی دو کشور برای سالهای ۲۰۰۷-۱۹۹۹ در حال انجام می‌باشد. برگزاری نشست بررسی مشکلات مرزی دو کشور با حضور رؤسای جمهور دو کشور در ماه فوریه سالجاری میلادی در استان امسک دلیل عزم دو کشور در حل مسائل مرزی می‌باشد. سران دو کشور دستورات لازم در رابطه با تأمین روابط اتباع دو کشور در مناطق مرزی، تبادل تجربه، توسعه روابط در زمینه فرهنگی، علمی و آموزشی، آسان کردن تردد اتباع دو کشور و توسعه تجارت را در این نشست صادر کردند. بنابر اعلام مقامات دو کشور ۹۹ درصد مشکلات مرزی دو کشور حل شده و مسائل عمده‌ای باقی نمانده است. ضمن این که کمیسیونهای مرزی، همکاری‌ها و نشستهای خود را بطور ادواری برگزار می‌نمایند. ۷۰ درصد مبادلات کالائی دو کشور مربوط به مناطق مرزی است. ۷۴ منطقه از ۸۹ منطقه روسیه با قزاقستان روابط تجاری نزدیک دارند. تکمیل جریانات همگرایی، برقراری آزادی دادو ستد و نیروی کار، هماهنگ ساختن قوانین در زمینه اقتصادی، تنظیم سیاستهای ارزی، تعرفه و مالیات، نزدیکی مواضع طرفین از جمله مواردی است که همواره بر آنها تأکید می‌گردد و در این راستا گامهای لازم بطور دو و چند جانبه برداشته شده است.

همکاری دو کشور در زمینه سرمایه‌گذاری از سطح خوبی برخوردار است. در حال حاضر در قزاقستان تقریباً تعداد یک هزار شرکت مشترک روسی - قزاقی فعال وجود دارد که در بخشهای مختلف اقتصادی قزاقستان سرمایه‌گذاری کرده‌اند. همکاری‌های دو کشور در زمینه حمل و نقل، ترانزیت و تنظیم تعرفه‌ها در حال توسعه می‌باشد.

همگرایی اقتصادی دو کشور در چارچوب سازمانهای مختلف منطقه‌ای شامل جامعه اقتصادی اوراسیا، سازمان همکاری شانگهای، فضای واحد اقتصادی دنبال می‌گردد. چهار کشور قزاقستان، روسیه، اوکراین و بلاروس اعضای فضای واحد اقتصادی حدود ۹۴ درصد تولید ناخالص کشورهای مشترک‌المنافع را دارا می‌باشند، ۹۲/۶ درصد صادرات داخلی منطقه و ۸۹/۳

درصد واردات داخلی منطقه سهم این کشورهاست. در چارچوب همکاری فوق، قزاقستان و روسیه قصد دارند بازار کالای کشورهای عضو فضای واحد اقتصادی را تا چندین برابر افزایش داده و رقابت و سرمایه‌گذاری با کشورهای ثالث را افزایش دهند.

منافع مشترک دو کشور تقویت ثبات در عرصه اوراسیا، تقویت امنیت منطقه‌ای و بین‌المللی را فراهم می‌سازد. دو کشور اقدامات خود را در این زمینه در چارچوب سازمان همکاری شانگهای و سازمان قرارداد امنیت جمعی هماهنگ می‌کنند که در ارتقای حیثیت بین‌المللی این سازمانها مؤثر خواهد بود. دو کشور قزاقستان و روسیه اهمیت زیادی برای ثبات و امنیت در عرصه اوراسیا و دریای خزر قائل می‌باشند. دو کشور دریای خزر را دریای دوستی، همکاری و صلح می‌دانند و می‌گویند این منطقه محلی برای وجود درگیری، اختلافات، افراط‌گرایی و جنایات سازمان یافته نیست. بخش دیگری از همکاری‌های دو کشور زمینه فرهنگی و بشردوستانه می‌باشد. امروزه در دانشگاه‌های روسیه ۱۶۵۰۰ نفر از اتباع قزاقستان مشغول تحصیل می‌باشند. در شهر آستانه شعبه دانشگاه دولتی مسکو به نام لوموناسف افتتاح گردیده است. طرفین متعهد به تأمین حقوق برابر روس‌های قزاقستان و قزاق‌های روسیه گردیده‌اند و در زمینه تأمین دانش آنها در بخش آموزش همکاری می‌کنند.

حادثه اصلی سال جاری در قزاقستان در رابطه با روسیه، نامگذاری سال جاری به نام سال روسیه در قزاقستان می‌باشد. در چارچوب این سال، اقدامات مهمی پیش‌بینی شده است از جمله: گردهمایی کارفرمایان قزاقستان و روسیه، برپایی نمایشگاه‌های صنعتی، برگزاری روز آستانه در شهر قازان (مرکز تاتارستان)، کنفرانس‌های علمی و تخصصی، اقدامات فرهنگی و برنامه‌های هنری و سایر اقدامات در جهت نزدیک کردن منافع دو کشور که هدف اصلی آن توسعه و تقویت همکاری استراتژیک دو کشور خواهد بود.

نورلان اونجانف - ترجمه حسن نیازی